

УДК 378.016:373.2.011.3-051

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.19>

ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

НАЙДА РУСЛАНА ГРИГОРІВНА

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної педагогіки і психології
та спеціальної освіти імені проф. Т.І. Поніманської
Рівненський державний гуманітарний університет
naida.rg@pdpu.edu.ua
orcid.org/0000-0002-6521-8233

У репрезентованій статті порушена проблема реалізації методологічної освітньої технології контекстного навчання як напряму. Сучасні реалії реформування вітчизняної освіти та інтеграція у європейській освітній простір вимагає адаптації фахово-методичних засад підготовки майбутнього фахівця дошкільної освіти до нових вимог, а саме фахівця-практика зі сформованими м'якими навичками та критичним мисленням, здатного вирішувати складні професійні завдання. Водночас український випускник закладу вищої освіти здійснюватиме професійну діяльність в умовах повоєнної розбудови країни, задля її успішного провадження уже на етапі професійної підготовки повинні вноситися зміни у зміст освітньо-професійної програми. Визначено суперечності між змістом навчання і вимогами до майбутніх спеціалістів, що висувуються замовниками, і шляхи їх вирішення, а також обґрунтовано освітні технології, які доцільно застосовувати у вивченні спеціальних дисциплін в умовах змішаного навчання. У процесі наукового аналізу особливостей провадження контекстного навчання застосовано такі методи дослідження, як метод сходження від абстрактного до конкретного та формалізації. У статті проаналізовано форми контекстного навчання; на прикладі конструкту проблемної лекції розкрито особливості реалізації основних принципів контекстного навчання майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти. З'ясовано, що у процесі контекстного навчання особливої ваги набувають імітаційні форми організації навчання задля залучення здобувача освіти в активну навчально-пізнавальну діяльність для розуміння цілісності майбутньої професійної діяльності або її великих фрагментів у процесі її імітації. Науково обґрунтовано необхідність освітню технологію контекстного навчання в контексті підготовки майбутніх вихователів ЗДО; розкрито сутність і схарактеризовано основні наукові поняття задіяні в дослідженні; сутність і структуру феномена «контекстне навчання»; схарактеризовано форми навчання в контексті дослідження та обґрунтовано їх ефективність. Підсумовано, що якісна підготовка майбутнього конкурентоспроможного вихователя, котрий здатний застосовувати новітні фахові методики, проєктувати освітній процес на основі інноваційних освітніх технологій навчання і виховання дітей дошкільного віку реалізує провідне завдання фахової освіти. Визначено бачення перспектив контекстного навчання, зокрема ключові практико-зорієнтовані методологічні освітні технології в умовах повоєнного часу в Україні.

Ключові слова: контекстне навчання, освітня технологія, методологічна освітня технологія, здобувач освіти, професійна підготовка, майбутній вихователь закладу дошкільної освіти.

Постановка проблеми. Українська наукова спільнота активізувала свою увагу до проблем освіти в контексті підготовки майбутніх фахівців нової генерації. Натепер в умовах війни гостро постає проблема професійної підготовки компетентних фахівців дошкільної освіти, здатних розв'язувати «складні завдання дошкільної освіти, що потребують досліджень та/або інновацій» [9]. Особливо активно обговорюється зміст оновлення підходів у професійній підготовці

здобувачів освіти дошкільної галузі. Такий інтерес викликаний низкою чинників, а саме: політикою європеїзації української освіти, що вимагає переорієнтування певних аспектів в організації освітнього процесу у закладах освіти; розробленням плану повоєнної відбудови країни [10] тощо. Згодні з О. Дем'янчуком у тому, що проблемою сучасної вітчизняної освіти є «вичерпаність основної педагогічної парадигми, яка поспіхом доповнюється скороспілими й експериментально неперевіре-

ними ідеями та окремими елементами європейських освітніх технологій» [2, с. 7–11]. У зв'язку з цим назріла необхідність вибудовування стратегії систематизованого і зрозумілого способу включення освіти в сучасне суспільство, із чітко визначеною місією і призначенням фахівця дошкільної галузі для ясного розуміння, які «продукти має створювати освіта» [2, с. 7–11].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема застосування контекстного навчання у професійній підготовці майбутніх вихователів у науковому просторі досліджена недостатньо. У межах дослідження з'ясуємо сутність понять «контекст» та «контекстне навчання».

У словникових джерелах «контекст» трактується як «сформовані психічні процеси», що регламентують діяльнісні складники особистості [13]; «система внутрішніх і зовнішніх умов поведінки й діяльності людини» [1].

Визначення поняття «контекст» ученими (А. Богуш, О. Ковтун, Н. Лаврентьєва, О. Ларіонова, М. Левківська, О. Петриченко, Барк та ін.) зумовлене сферою наукових пошуків. Так, О. Петриченко «контекст» визначає як систему, яка зумовлена соціальними, діяльними та особистісними чинниками, що впливають на світосприйняття об'єктивної реальності [9, с. 16–17]. Визначення «контексту» як «системи світосприйняття особистістю конкретних ситуацій», що зумовлені внутрішніми і зовнішніми аспектами діяльності самої особистості, було запропоноване ученою О. Ковтун [5]. В аспекті дослідження поняття «контекст» розуміємо як дефініцію знаково-контекстного навчання, яка забезпечує рівень особистісного включення здобувача освіти у процесі пізнання та оволодіння професійно-методичною діяльністю [8].

Далі розглянемо сутність термінологічного «контекстне навчання», яке було сформульоване О. Вербицьким і надалі було розкрито у дослідженнях учених А. Богуш, Н. Гузій, О. Ковтун, Н. Лаврентьєва, О. Ларіонова, М. Левківського, Ю. Лопушанської, А. Мельника, А. Павленко, О. Петриченко, С. Скворцова та інших, які розглядали й обґрунтовували необхідність застосування контекстного

навчання у процесі фахової підготовки здобувачів освіти. Однак зазначимо, що у наукових розробках не приділяється увага застосуванню контекстного підходу в кризових умовах здобуття освіти, і, як наслідок, відбулося послаблення ефективності контекстного навчання майбутніх фахівців дошкільної освіти.

Таким чином, **метою статті** є визначення суперечностей між змістом навчання і вимогами до майбутніх спеціалістів, що висувуються замовниками в умовах кризових ситуацій (воєнний стан, повоєнна відбудова), і шляхів їх вирішення, а також обґрунтування освітньої технології контекстного навчання, яку доцільно застосовувати у вивченні дисциплін, що формують спеціальні компетентності в умовах змішаного навчання.

Виклад основного матеріалу. Сьогоднішній реалії в країні, зокрема у вищій освіті, поставили перед Україною низку екзистенційних викликів. Реформування вітчизняної освіти, що стало подекуди шоком для педагогічної та науково-педагогічної спільноти, є свідченням необхідності переорієнтації підходів до надання освітніх послуг у системі вищої освіти. До того ж світові тенденції зумовлюють необхідність реформаторських кроків, оскільки вища освіта в нинішніх умовах більше не є гарантією безпечного та стабільного життя [13]. Водночас підвищення ефективності освітнього процесу передбачає обґрунтування нових форм педагогічного впливу у закладах вищої освіти (ЗВО).

У сучасному змісті професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної галузі виявлено низку суперечностей, які вимагають їх розв'язання, як-от: між вимогами до змісту професійних компетентностей фахівця ЗДО і їхньою недостатньою психолого-педагогічною підготовленістю в умовах воєнного стану; між змістом фахової підготовки майбутнього вихователя ЗДО до освітньої роботи з дітьми війни і недостатньою адаптованістю освітніх технологій до підготовки фахівців дошкільної галузі у ЗВО; між спрямованістю ЗВО на практико-зорієнтовану підготовку майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти і недостатньо розробленим методичним контентом фахової підготовки майбутніх вихователів

ЗДО у повоєнний час. Отже, виникає необхідність їх розв'язання.

Задля посилення ефективності освітніх технологій в умовах кризових ситуацій (Covid-19, воєнний стан) назріла необхідність адаптації контекстного навчання майбутніх фахівців дошкільної освіти до сучасних викликів. Нові ідеї зосереджено навколо проблем якості контекстного (практико-зорієнтованого) навчання, формування у майбутніх вихователів індивідуальної відповідальності за якість здобутих знань та сформованих компетентностей, «активізації соціально-педагогічних процесів для підвищення якості освіти» [3, с. 14–47].

Насамперед з'ясуємо визначення термінологічного «освітня технологія», яка у науково-педагогічних джерелах вживається як «педагогічна технологія» або «освітня технологія». Так, Н. Кошечко поняття «освітня технологія» розглядає як «модель спільної роботи викладача та студентів із планування, організації та проведення реального процесу навчання за умови забезпечення комфортності для всіх суб'єктів освітньої діяльності» [6, с. 35]. За визначенням Асоціації з педагогічних комунікацій та технологій США «освітня технологія» є комплексним, інтегрованим процесом, до якого залучені люди, розроблені ідеї, використані засоби і способи організації діяльності «для аналізу проблем планування, забезпечення, оцінювання та управління» результатом. На думку М. Михайліченка, «освітні технології характеризують загальну стратегію розвитку освіти і освітнього середовища» [7].

З огляду на те, що більшість освітніх технологій за своїми цілями, змістом, методами і засобами мають досить багато спільного, зупинимося на рівнях та напрямках, задекларованих ученими О. Дубасенюк та С. Сисоєвою. Так, О. Дубасенюк у ситуації сучасної вищої освіти схарактеризовує три рівні, а саме: загальнопедагогічний, предметно-методичний та локальний [3, с. 20]. Учена С. Сисоєва класифікує освітні технології за напрямками, як-от: методологічні освітні технології; стратегічні освітні технології; тактичні освітні технології [11].

У контексті дослідження будемо послуговуватися трактуванням освітньої технології як моделі взаємодії учасників академічної спільноти ЗВО для реалізації змісту професійної підготовки в межах однієї спеціальності (012 Дошкільна освіта). Саме такий підхід дозволяє вибудувати наступне логічне осмислення поняття «освітня технологія» контекстного навчання майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти (ЗДО) від загального сприйняття до конкретного застосування: методологічні освітні технології – контекстний підхід – контекстне навчання – форми контекстного навчання.

Отже, надалі у дослідженні будемо застосовувати класифікацію освітніх технологій, запропонованих С. Сисоєвою, а саме напрям «методологічні освітні технології».

Застосування контекстного підходу як методологічної основи психолого-педагогічних досліджень розкриває сутність методологічної освітньої технології з погляду її змісту, структури і функцій. Результати теоретичного аналізу проблеми підтверджують, що використання контекстного підходу підвищує якість освіти, оскільки враховує вимоги роботодавців [15] та підвищує формальну успішність здобувачів освіти [14]. Водночас відсутність інформації про контекстний підхід здебільшого не дає змоги зорієнтувати на практиці фахову підготовку здобувачів освіти під час організації освітнього процесу в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови [15]. Така освітня ситуація передбачає ґрунтовне дослідження проблеми контекстного підходу у розрізі контекстного навчання як методологічної освітньої технології в умовах ЗВО.

Розглянемо реалізацію змісту контекстного навчання в умовах професійної підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта за змішаною формою навчання.

Насамперед визначимо принципи контекстного навчання (рис. 1) в процесі професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, а саме: моделювання в освітній діяльності здобувачів освіти цілісного змісту освітніх компонентів та умов професійно-методичної діяльності

фахівців; єдність змістового та процесуального аспектів фахової підготовки; активність особистості здобувача освіти; проблемність навчання [8, с. 36–37].

Проаналізуємо реалізацію окреслених принципів контекстного навчання у процесі викладання обов'язкових освітніх компонентів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта, оскільки дотримання їх забезпечує ефективність організації процесу формування спеціальних компетентностей у майбутніх вихователів ЗДО. Очевидно, що зміст контекстного навчання під час опанування змісту освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності, полягає у тому, що майбутнім вихователям закладу дошкільної освіти задається рух від теоретичної підготовки до практичної діяльності, при цьому відбувається «зміна потреб, мотивів, цілей, засобів, предметів та результатів» [8, с. 131].

Моделювання предметного і соціального контекстів майбутньої професійної діяльності забезпечується через наявність засвоєних

теоретичних знань з освітніх компонентів, що забезпечують реалізацію ОПП. У такий спосіб відбувається зміщення акцентів професійної підготовки майбутніх вихователів з навчально-інформаційного на практико-зорієнтований аспект. Тобто цілевизначальним компонентом у процесі формування змісту освіти у разі змішаної форми навчання є аналіз професійної діяльності вихователя ЗДО та проектування такої діяльності у процесі фахової підготовки через опрацювання типових професійних завдань та вирішення навчально-педагогічних ситуацій.

Освітня технологія базується на реалізації методологічних принципів контекстного навчання з очевидним пріоритетом практико-зорієнтованої парадигми, а також технологічного наукового підходу. Зміст технології контекстного навчання представлений структурними складниками, що відбивають цілісний освітній процес професійної підготовки майбутніх вихователів, і динамічними складниками, якими є процес трансформації

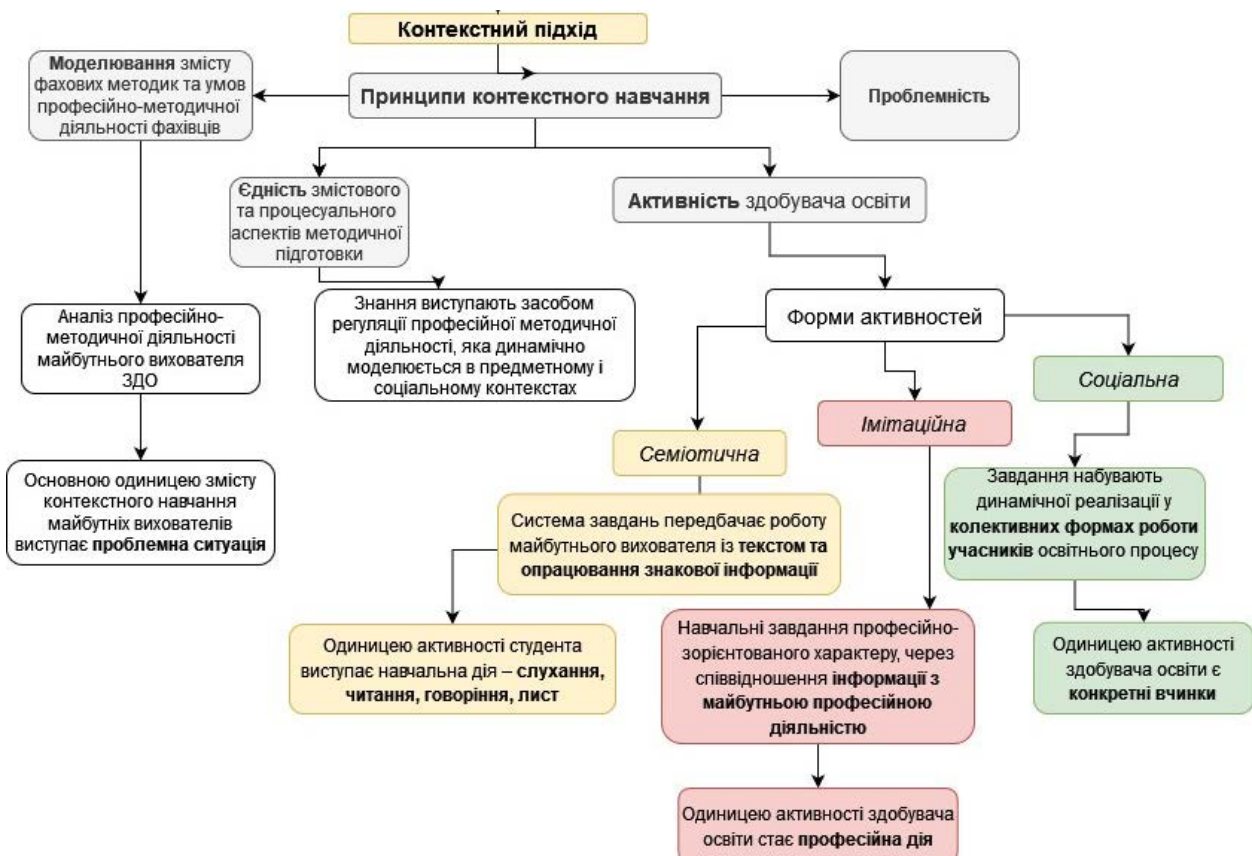

Рис. 1. Принципи контекстного навчання майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти

вмотивованості та підготовленості, що реалізуються в певних організаційних формах контекстного навчання, як-от: лекціях контекстного типу, контекстній діловій грі, педагогічних ситуаціях контекстної спрямованості [4]. Переконані, що головною умовою реалізації технології контекстного навчання майбутнього вихователя ЗДО є рефлексивно-контекстне освітнє середовище.

Розглянемо особливості контекстного навчання у процесі вивчення фахових методик майбутніми вихователями ЗДО на прикладі лекції контекстного типу. Педагогічний інструментарій контекстного навчання є сукупністю певних форм і методів, алгоритмів взаємодії викладача та здобувача освіти, а також здобувачів освіти між собою в освітньому процесі. Водночас використовуються імітаційні та неімітаційні форми організації навчання. Зазначимо, що неімітаційні форми організації навчання представлені лекціями контекстного типу, такими як: проблемна лекція, бінарна лекція, лекція-візуалізація, лекція із заздальгідь запланованими помилками, лекція-прес-конференція. Зауважимо, що мета лекцій контекстного типу спрямована «на трансформацію знання з предмета навчальної діяльності на засіб регуляції професійної діяльності» [4] через відтворення освітньо-розвивального контексту майбутньої фахової діяльності та успішно реалізується в процесі змішаного навчання. Професійна зорієнтованість, безумовна активність здобувачів освіти через участь у колективних формах роботи на занятті, що є пріоритетними, характеризує домінуючі переваги лекцій контекстного типу.

Наведемо приклад однієї з проблемних лекцій з курсу «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку» для бакалаврів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта з теми: «Методичні засади навчання дітей дошкільного віку елементам математики». Виокремимо аспекти лекції, які розкривають процес застосування прийомів контекстного навчання як умови формування професійних компетентностей майбутнього вихователя ЗДО. На першому етапі лекції – мотиваційному – викладач пропонує розглянути зміст навчання дітей елемен-

тів математики, а саме форми, методи та засоби формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. Наступним етапом передбачено формулювання проблемної ситуації через обговорення проблемних запитань: які основні методи та прийоми формування математичних уявлень у дітей дошкільного віку ви рекомендуєте застосовувати? Що включає зміст сенсорно-пізнавального розвитку у дітей дошкільного віку? Яка роль засобів навчання у формуванні елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку? Які ефективні форми навчання дітей дошкільного віку елементів математики у ЗДО? Третій етап лекції – аналіз навчально-інформаційних джерел, БКДО, освітніх програм розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку. На четвертому етапі здобувачі освіти характеризують принципи навчання елементів математики. Задля формування розуміння важливості самостійного детального опрацювання майбутніми вихователями методичних аспектів підготовки до формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку здобувачі освіти спільно з викладачем складають ментальні карти. Водночас викладач має чітко визначити завдання для самостійної роботи, зокрема: визначення понять, аналіз наступності з питань логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку ЗДО та НУШ, створення інформаційних блоків з теми лекції, визначення ролі технологій у формуванні елементарних математичних уявлень. Підсумковим етапом проблемної лекції була інтерактивна вправа «Інструментарій для сенсорно-пізнавального та логіко-математичного розвитку дітей», де кожен зі здобувачів освіти називав методичний інструментарій, за допомогою якого логіко-математичний розвиток дітей буде успішним. Важливо зазначити, що під час цього етапу майбутні вихователі мають знати відповіді на сформульовані на початку лекції проблемні питання. Здобувачам освіти пропонується висловити свої міркування та пропозиції щодо реалізації завдань заняття.

Зазначимо, що досвід організації таких форм лекційних занять сприяє формуванню професійних компетентностей у майбутніх вихователів ЗДО, як-от: формування вмоти-

вованості здобувачів освіти; усвідомлення майбутніми вихователями компетентності «освіта упродовж життя»; моделювання реальних проблемних ситуацій майбутньої професійної діяльності задля успішної адаптації та формування критичного мислення для прийняття рішень; навчання «малими кроками» для формування чіткої позиції в освітній, соціальній та особистісній ситуації; розроблення та створення методичного інструментарію у процесі опрацювання методичних аспектів організації професійної діяльності у ЗДО.

У процесі контекстного навчання особливої ваги набувають імітаційні форми організації навчання задля включення здобувача освіти в активну навчально-пізнавальну діяльність для розуміння цілісності майбутньої професійної діяльності або її великих фрагментів у процесі її імітації. Ігрові та неігрові імітаційні форми контекстного навчання спонукають

майбутніх вихователів моделювати, проектувати освітній процес ЗДО з використанням систем нових та традиційних форм і методів навчання мовою «знакових засобів предметного та соціального змісту майбутньої професійної діяльності за контекстним підходом, оскільки одиницею мислення стає проблема, а не завдання як у традиційному підході» [8, с. 131].

Висновки. Таким чином, очевидним є той факт, що якісна підготовка майбутнього конкурентоспроможного вихователя, котрий здатний застосовувати новітні фахові методики, проектувати освітній процес на основі освітніх технологій навчання і виховання дітей дошкільного віку, реалізує провідне завдання фахової освіти й в умовах змішаної форми навчання. Водночас нове бачення перспектив контекстного навчання вказує на ключові практико-зорієнтовані методологічні освітні технології в умовах повоєнного часу в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ганич Д. І. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 321 с.
2. Дем'янчук О. Н. Феномен компетентності в контексті сучасної освітньої парадигми. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія «Педагогічні науки»*. 2022. Випуск 15. С. 7–11.
3. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики* : монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 20.
4. Желанова В. В. Контекстне навчання майбутнього вчителя початкових класів: теорія та технологія : монографія. Луганськ : ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2013. 505 с.
5. Ковтун О. В. Контекстний підхід як методологічний концепт формування професійно-мовленнєвої діяльності майбутніх авіаційних операторів. *Вища освіта України*. 2010. Дод. 4. Т. V (23). С. 459–468.
6. Кошечко Н. Інноваційні освітні технології навчання та викладання у вищій школі. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Педагогіка»*. 2015. № 1. С. 35–38.
7. Михайліченко М. В., Рудик Я. М. Освітні технології : навчальний посібник. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
8. Найда Р. Г. Теоретико-методологічні засади методичної підготовки майбутніх вихователів в умовах педагогічного коледжу : монографія. Харків : «Діса плюс», 2022. С. 131.
9. Петриченко Л. О. Форми та технологія організації позакласної виховної роботи з учнями. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»*. 2015. Вип. 1. С. 73–77.
10. План відновлення. Освіта і наука. 2022. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2022/08/19/НО.royekt.Planu.vidnovl.Osv.i.nauky-19.08.2022.pdf> (дата звернення: 30.11.2023).
11. Сисоева С. О. Педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу непедагогічного профілю. *Компетентнісний підхід у сучасній університетській освіті* : збірник наукових праць. Рівне : НУВГП, 2011. С. 3–11.
12. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 012 «Дошкільна освіта». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-012-m.pdf> (дата звернення: 30.11.2023).

13. Akour, M., Alenezi, M. Higher Education Future in the Era of Digital Transformation. *Educ. Sci.*. 2022. No. 12. 784 s. <https://doi.org/10.3390/educsci12110784>.
14. Verbytsky O. A. Contextual learning: theory and technology. New methods and means of training. Pedagogical technologies of contextual training. under the editorship A.A. Verbytsky: *Knowledge*. 1994. No. 2 (16). P. 3–57.
15. Mora, T., J. O. Escardíbul, P. Pineda-Herrero. The Effect of Dual Vocational Education and Training on Grades and Graduation in Catalonia, Spain.” *Educational Review*. 2022. P. 1–21. <https://doi.org/10.1080/00131911.2022.2076656>.
16. Mordhorst, L., Jenert, T. Curricular integration of academic and vocational education: a theory-based empirical typology of dual study programmes in Germany. *High Educ.* 2023. No. 85. P. 1257–1279. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00889-7>.

EDUCATIONAL TECHNOLOGIES OF CONTEXTUAL LEARNING IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE EDUCATORS

NAIDA RUSLANA HRYHORIVNA

Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department of Preschool
Pedagogy and Psychology and Special Education named after Prof. T.I. Ponimanska
Rivne State University of the Humanities

Introduction. *The presented article raises the problem of implementing the methodological educational technology of contextual learning as a direction. The modern realities of domestic education reform and integration into the European educational space require the adaptation of the professional and methodical principles of training a future preschool education specialist to new requirements, namely, a practical specialist with developed soft skills and critical thinking, capable of solving complex professional tasks. At the same time, a Ukrainian graduate of a higher education institution will carry out professional activity in the conditions of the post-war development of the country, for its successful implementation, changes should be made to the content of the educational and professional program already at the stage of professional training.*

Purpose. *The purpose of the article is to determine the contradictions between the content of training and the requirements for future specialists put forward by customers, and the ways to resolve them, as well as the justification of educational technologies that are appropriate to use in the study of special disciplines in the conditions of mixed education.*

Methods. *In the course of the scientific analysis of the specifics of contextual learning, the following research methods were used, such as: the method of moving from the abstract to the concrete and formalization.*

Results. *The article analyzes the forms of contextual learning; on the example of the construction of a problem lecture, the peculiarities of the implementation of the main principles of contextual education of future teachers of a preschool education institution are revealed. It was found that in the process of contextual learning, imitative forms of organization of learning gain special importance in order to include the student of education in active educational and cognitive activities to understand the integrity of the future professional activity or its large fragments in the process of its imitation.*

Originality. *The need for the educational technology of contextual learning in the context of training future teachers of special education is scientifically substantiated; the essence is revealed and the main scientific concepts involved in the research are characterized; the essence and structure of the "contextual learning" phenomenon; the forms of education are characterized in the context of the study and their effectiveness is substantiated.*

Conclusion. *Thus, it is obvious that the high-quality training of a future competitive educator, who is able to apply the latest professional methods, design the educational process based on innovative educational technologies for teaching and raising preschool children, realizes the leading task of professional education. At the same time, a new vision of the perspectives of contextual learning points to the key practice-oriented guidelines for the implementation of methodological educational technologies in post-war Ukraine.*

Key words: *contextual learning, educational technology, methodological educational technology, education seeker, professional training, future preschool teacher.*

REFERENCES

1. Hanych, D.I. (1985). *Slovník lingvistických terminů [Dictionary of linguistic terms]*. Kyiv: Vyscha shkola, 1985. 321 s. [in Ukrainian].

2. Demianchuk, O.N. (2022). Fenomen kompetentnosti v konteksti suchasnoi osvitnoi paradyhmy [The phenomenon of competence in the context of the modern educational paradigm]. *Naukovyi visnyk Kremenetskoï oblasnoï humanitarno-pedahohichnoï akademii im. Tarasa Shevchenka Pedahohichni nauky*. Vypusk 15. S. 7–11 [in Ukrainian].
3. Dubaseniuk, O.A. (2009). *Innovatsiini osvitni tekhnologii ta metodyky v systemi profesiino-pedahohichnoï pidhotovky* [Innovative educational technologies and methods in the system of professional and pedagogical training]. Profesiina pedahohichna osvita: innovatsiini tekhnologii ta metodyky: Monohrafiia. (Dubaseniuk, O.A. Eds.). Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. I. Franka. S. 20 [in Ukrainian].
4. Zhelanova, V.V. (2013). *Kontekstne navchannia maibutnoho vchytelia pochatkovykh klasiv: teoriia ta tekhnologii* [Contextual training of the future primary school teacher: theory and technology]. Derzh. zakl. „Luh. nats.un-t imeni Tarasa Shevchenka”. Luhansk : Vyd-vo „LNU imeni Tarasa Shevchenka”. 505 s. [in Ukrainian].
5. Kovtun, O.V. (2010). Kontekstnyi pidkhid yak metodolohichni kontsept formuvannia profesiino-movlennievoï diialnosti maibutnikh aviatsiinykh operatoriv [Contextual approach as a methodological concept for the formation of professional speech activity of future aviation operators]. *Vyshcha osvita Ukrainy*. Dod. 4. T. V (23). S. 459–468 [in Ukrainian].
6. Koshechko, N. (2015). Innovatsiini osvitni tekhnologii navchannia ta vykladannia u vyshchii shkoli [Innovative educational technologies of learning and teaching in higher education]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohika*. 1. S. 35–38 [in Ukrainian].
7. Mykhailichenko, M.V., & Rudyk, Ya.M. (2016). *Osvitni tekhnologii* [Educational technologies]. Kyiv: TsP «KOMPRYNT». 583 s. [in Ukrainian].
8. Naida, R.H. (2022). *Teoretyko-metodolohichni zasady metodychnoi pidhotovky maibutnikh vykhovateliv v umovakh pedahohichnoho koledzhu* [Theoretical and methodological principles of methodical training of future educators in the conditions of a pedagogical college]. Kharkiv: «Disa plus». S.131 [in Ukrainian].
9. Petrychenko, L.O. (2015). Formy ta tekhnologii orhanizatsii pozaklasnoi vykhovnoi roboty z uchniamy [Forms and technology of organizing extracurricular educational work with students]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnogo universytetu. Seriiia : Pedahohika ta psykholohiia*. 1. S. 73–77 [in Ukrainian].
10. Plan vidnovlennia. Osvita i nauka. [Recovery plan. Education and science] (2022). Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennia/2022/08/19/HO.projekt.Planu.vidnovl.Osv.i.nauky-19.08.2022.pdf> (data dostupu: 30.11.2023) [in Ukrainian].
11. Sysioieva, S.O. (2011). Pedahohichna kompetentnist vykladacha vyshchoho navchalnoho zakladu nepedahohichnoho profilu [Pedagogical competence of a teacher of a higher educational institution of a non-pedagogical profile]. *Kompetentnisnyi pidkhid u suchasniï universytetskii osviti: Zbirnyk naukovykh prats*. Rivne: NUVHP. 165 s. S. 3–11 [in Ukrainian].
12. Standart vyshchoi osvity. Druhyi (mahisterskyi riven) vyshchoi osvity. Stupin «mahistr». Haluz znan 01 Osvita/Pedahohika, spetsialnist 012 «Doshkilna osvita» [Standard of higher education. Second (master's level) higher education. Master's degree. Field of knowledge 01 Education/Pedagogy, specialty 012 "Preschool education"] Retrieved from: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-012-m.pdf> (data dostupu: 30.11.2023) [in Ukrainian].
13. Akour, M., & Alenezi, M. (2022). Higher Education Future in the Era of Digital Transformation. *Educ. Sci.*, 12, 784. <https://doi.org/10.3390/educsci12110784> [in English].
14. Verbytsky O.A. (1994),. Contextual learning: theory and technology. New methods and means of training. Pedagogical technologies of contextual training. under the editorship A.A. Verbytsky. *Knowledge*. 2 (16). P. 3–57 [in English].
15. Mora, T., J.O., Escardíbul, P., Pineda-Herrero. (2022). The Effect of Dual. Vocational Education and Training on Grades and Graduation in Catalonia, Spain.” *Educational Review*. R.1–21. <https://doi.org/10.1080/00131911.2022.2076656> [in English].
16. Mordhorst, L., & Jenert, T. (2023). Curricular integration of academic and vocational education: a theory-based empirical typology of dual study programmes in Germany. *High Educ*, 85, 1257–1279. <https://doi.org/10.1007/s10734-022-00889-7> [in English].